

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АП ВОЈВОДИНА
ДОМ ЗА ДУШЕВНО ОБОЛЕЛА ЛИЦА „ЧУРУГ“
БРОЈ : 01- 412/16
ДАНА : 17.05.2016.
Чуруг, Краља Петра Првог број 1
ПИБ : 100227763, Матични број : 08082235
Тел./факс 021/834-096, е mail domcurug21@gmail.com

На основу члана 5.Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите, Дом за душевно оболела лица „Чуруг“, кога заступа Директор Дома Мирко Јанкелић, доноси

ОСНОВНИ ПРОГРАМ УСТАНОВЕ

ДОМ ЗА ДУШЕВНО ОБОЛЕЛА ЛИЦА „ЧУРУГ“

Услуга СТАНОВАЊЕ УЗ ПОДРШКУ

Директор Дома : Мирко Јанкелић, дипл.социјални радник

Дом за душевно оболела лица „Чуруг“ (у даљем тексту : Дом) из Чуруга, Краља Петра Првог број 1, је основан 06.05.1955.године одлуком среза Жабалъ као установа за збрињавање старих лица која се нађу у стању социјалне потребе. Тадашњи назив Дома био је «Дом за старе и пензионере Чуруг», а лоциран је на периферији Чуруга, у згради некадашње болнице «шпитаља» изграђене 1905.године.

Од 1991.год.у складу са Законом о јавним службама, ингеренције оснивача преузима Влада Републике Србије, те се Дом пререгиструје за обављање горе наведене делатности .

Дом је Одлуком о одређивању установа социјалне заштите које ће ући у пилот узорак ради успостављања механизма трансформације установа бр. 011-00-1091/2014-09 од дана 26.12.2014. године Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одређен као пилот установа у трансформацији.

Дом је у задатом року донео План трансформације установе и започео са пружањем услуге „СТАНОВАЊЕ УЗ ПОДРШКУ“.

У овом тренутку, капацитет лица која користе услугу становање уз подршку је 12 лица у две стамбене јединице.

Уредбом о наменским трансферима у социјалној заштити утврђује се да ће се у буџету Републике Србије определити средства за наменске трансфере за финансирање услуга социјалне заштите, критеријуми за расподелу средстава, динамика преноса, као и услуге социјалне заштите од посебног значаја за Републику Србију.

Директор Дома : Мирко Јанкелић, дипл.социјални радник

Смештај корисника који користе услугу становање уз подршку је организован у два објекта – издвојене стамбене јединице.

Издвојене стамбене јединице у којима се пружа услуга становање уз подршку се налазе у Чуругу, представљају у природи две стамбене јединице-куће, комплетно опремљене за живот 12 корисника (шест корисника по издвојеној стамбеној јединици) .

Основни програм установе чине подаци о следећем :

1. Корисничкој групи којој је намењена услуга социјалне заштите
2. Програмским активностима које се реализују
3. Основним кадровима

1. Корисничка група – становање уз подршку:

Услуга становање уз подршку је намењена лицима са интелектуалним или менталним тешкоћама, која услед последица болести, имају тешкоће да живе самостално, без потребне подршке. Корисници се, пре почетка коришћења услуге припремају за пресељење, а групе се формирају у складу са индивидуалним плановима, жељама корисника и међусобним групним афинитетима, уз сагласност стручног тима и старатеља уколико су корисници лишени пословне способности.

Структура лица која користе услугу становање уз подршку:

Услуга становања уз подршку је намењена одраслим лицима са интелектуалним и менталним тешкоћама, којима се пружа подршка у стицању самосталности, ради квалитетнијег и независнијег живота у заједници. Свим корисницима Дома „Чуруг“ је ова услуга доступна по Плану трансформације, мада се предвиђа да ће се одређени број корисника вратити у примарне или хранитељске породице или ће на неки други начин започети живот у заједници. Свих 12 корисника који тренутно користе услугу становање уз подршку су пре пресељења били на институционалном смештају у Дому „Чуруг“. Већина од ових 12 корисника је смештена у установу из разлога зато што на територији њихових општина нису развијене услуге у заједници, а породица није спремна или није у могућности да им пружи адекватну подршку или

Највећи број корисника који користе услугу становање уз подршку је са територије Јужно-бачког округа (5 корисника), али на смештају су корисници и из других крајева Србије. Од укупно 12 корисника који тренутно користе услугу становање уз подршку, највећи број корисника заступљен је у старосном распону од 26-64 (10 корисника), док су два корисника старија од 65 година. Од укупног броја корисника једанаесторо користи услугу становање уз подршку из разлога што породица није спремна да води бригу о њима, а само један корисник нема ближе сроднике.

Свих 12 корисника користи услугу мање од годину дана, на дан 01.05.2016. године, а пре пресељења највећи број корисника, њих 6 је боравило у институционалном смештају у Дому „Чуруг“ од 11 до 19 година, 3 корисника је боравило од 6 до 10 година, 2 корисника је било на смештају од 2 до 5 година, а једна корисница је на домском смештају била преко 20 година.

Највећи број лица је у потпуности лишен је пословне способности – 9 корисника, једна корисница је пословно способна, а 2 корисника су делимично лишена пословне способности. За 3 корисника је старатељ сродник, а код 8 корисника се врши непосредно старатељство.

Корисници који користе услугу становање уз подршку су углавном са 4. степеном потребне подршке (8 корисника), док је 4 корисника са 3. степеном подршке.

СВРХА УСЛУГЕ

Сврха услуге становања уз подршку јесте повратак корисника дома у локалну заједницу и измештање из система институционалног збрињавања, кроз подршку у стицању што већег степена самосталности који им омогућава квалитетнији независни живот и укључивање у заједницу. Организација рада и програмске активности конципиране су на начин који је близак породичним условима живота, уз подстицање индивидуалности сваког корисника.

Програм подршке је направљен посебно за сваку особу, према њиховим личним потребама и жељама.

Све ове активности су плански засноване и систематично се спроводе са основном тежњом да особе које користе услугу становање уз подршку постигну што виши степен самосталности и интеграције у заједницу. Корисници услуге становања уз подршку у кући обављају свакодневне послове. Слободно време проводе користећи све ресурсе локалне заједнице у спортско-рекреативним, културно-забавним и другим активностима по личном одабиру. За кориснике је такође важно наћи начин за запослење у отвореној средини и обезбедити плаћен посао.

Доступност услуга смештаја

Услуге смештаја обезбеђује се 24 сата дневно, током целе године.

Информисање

Редовно се врши информисање јавности и потенцијалних корисника путем флајера, радио емисија, пружање обавештења путем телефона.

2. Програмске активности за становање уз подршку:

Услуга становања уз подршку остварује се реализацијом програмских активности којима се, у складу са индивидуалним потребама и потребама корисничке групе:

- 1) осигурава безбедно окружење и безбедност корисника;
- 2) пружа подршку у задовољавању свакодневних животних потреба;
- 3) обезбеђује окружење у коме су доступне разноврсне социјалне, образовне, здравствене, културно забавне, спортске и рекреативне услуге у складу са идентификованим потребама корисника.

Пружалац услуге обезбеђује искључиво програме који су прилагођени интересовањима и потребама корисника, која су исказана током израде индивидуалног плана и заједничких договора са групом корисника која прелази са институционалне на услугу становање уз подршку.

➤ Задовољавање основних животних потреба и осигурање безбедног и пријатног окружења:

Ова група активности се спроводи у складу са степеном потребне подршке и са индивидуалним планом корисника.

- ✓ обезбеђивање исхране у складу са жељама и здравственим потребама корисника;
- ✓ подршка при облачењу и свлачењу;
- ✓ подршка при храњењу и обављању личне хигијене;
- ✓ подршка при кретању;
- ✓ подршка при одржавању хигијене усне шупљине, ногу и ноктију;
- ✓ подршка при бријању и шишању
- ✓ подршка приликом узимања преписане терапије;
- ✓ подршка при обављању физиолошких потреба;

- ✓ санирање и нега мањих повреда;
- ✓ контрола виталних функција (притисак, температура, ниво шећера у крви, уношење и избацавање течности и сл.);
- ✓ набавка одеће и обуће примерене узрасту и временским приликама;
- ✓ обезбеђење прикладне декорације која одржава индивидуалне укусе и жеље корисника;
- ✓ обезбеђење довољног простора и опреме који кориснику омогућавају приватност;
- ✓ по потреби пратња корисника приликом одласка код лекара или до других потребних служби ван Установе;

➤ **Активности услуге становања уз подршку, усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника**

Активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника, односно припреми корисника за одржив независан живот, реализују се у складу са сврхом услуге, карактеристикама корисничке групе индивидуалним планом, а у складу са проценом потреба корисника обухватају:

- ✧ подршку успостављању и одржавању позитивних односа са лицима у окружењу;
- ✧ подршку у успостављању и одржавању позитивних односа са сродницима и другим блиским особама
- ✧ организовање радно - окупационих и едукативних активности које подстичу стицање нових знања и вештина;
- ✧ овладавање практичним вештинама, које се користе у свакодневном животу, попут вештина које се односе на припрему хране, одржавање личне хигијене и хигијене становања, вођења домаћинства, познавања и коришћења ресурса заједнице;
- ✧ подршку у развоју самосталности у доношењу одлука и преузимања одговорности;
- ✧ подршка приликом одржавања станова и старања о личним стварима;
- ✧ организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника;
- ✧ организовање забавних садржаја у складу са интересовањима, жељама и способностима корисника;
- ✧ развој вештина за препознавање и решавање проблема;
- ✧ развој социјалних и комуникационих вештина;
- ✧ развој вештина за самозаштиту.

У оквиру радног ангажовања, корисници који већ користе услугу становања уз подршку спроводе пољопривредне активности у обе стамбене јединице. У једној стамбеној јединици главна радна активност је узгајање поврћа у два пластеника и башти, док су корисници у другој ангажовани у воћњаку. Активности које се спроводе у оквиру радног ангажовања су у складу са исказаним жељама током индивидуалног планирања и групних састанака у оквиру припреме за пресељење. Спектар активности у услузи становање уз подршку ће се ширити у зависности од интересовања корисника и заједничких договора корисника и Стручне слижбе радне јединице.

Стручни радници и сарадници спроводе активности у локалној заједници, која има за циљ дестигматизацију и прихватање особа са психичким сметњама као равноправне чланове друштва. У оквиру коришћења услуга у локалној заједници, корисницима је доступан Клуб за особе са психичким сметњама. У склопу активности Клуба, корисницима се нуде разне радионице, попут психолошких, едукативних, креативних и других радионица.

У оквиру активности које се односе на коришћење слободног времена и културно – забавних активности, стручни радници, сарадници и корисници услуге организују излете у малим групама, одласке у позориште, биоскоп, на плажу и друге активности које су у складу са индивидуалним планом и личним афинитетима корисника.

Прославе рођендана и верске празнике корисници организују у сарадњи са особљем у складу са групним договорима и појединачним жељама.

➤ **Активности услуге становања уз подршку, усмерене на подршку при школовању и запошљавању**

Активности усмерене на подршку при школовању и запошљавању корисника, у складу са капацитетима и проценом потреба корисника, обухватају:

- ✓ помоћ у професионалној оријентацији, започињању и наставку школовања;
- ✓ подршку у стицању и развоју вештина потребних за проналажење и задржавање запослења или радног ангажовања;
- ✓ подршку у почетним данима новог запослења или радног ангажовања.

➤ **Активности правне подршке и усмеравања у складу са проценом потреба корисника, што обухвата;**

- ⌘ иницирање и утврђивање и решавање грађанско-правног статуса корисника;
- ⌘ обезбеђивање доступности правне помоћи и подршке у складу са потребама корисника;
- ⌘ друге послове правне подршке и усмеравања, у складу са посебним прописом.

Смештај корисника

Корисници ове услуге смештени су у две приземне стамбене јединице - куће, са по три спаваће собе, дневним бораваком, купатилом, помоћним просторијама и двориштем. Све спаваће собе су двокреветне. Дневни боравак и трпезарија су довољне величине за боравак шест особа, а служе за несметане сусрете и дружење корисника међусобно, као и корисника и посетилаца. У свакој стамбеној јединици обезбеђено је по једно модерно опремљено купатило са тоалетом. По кориснику је обезбеђено најмање 12м² простора. Собе корисника имају кревете, ноћне светилке, сто и ормар за одећу одвојено за сваког корисника.

Просторије које су намењене корисницима су приступачне. Подови у свим просторијама су од неклизајућих материјала.

За пружање услуге установа је обезбедила задовољавајући возни парк, поседује два санитета, један комби опел виваро путничко фозило, шкода фабиа и шкода рапид (купљена 2015. средствима коју је Дом добио конкурсно од покрајине), сви у добром возном стању, новије производње.

Простор за дневни боравак

Свака издвојена стамбена јединица има просторију за дневни боравак. Просторије за дневни боравак опремљене су гарнитурама за седење, сточићем, полицама, цвећем, уметничким сликама, телевизором, опремом за радне активности и друштвене игре (шах, не љути се човече, и др).

Исхрана

У свакој стамбеној јединици обезбеђена је кухиња са савременом опремом за прање суђа, спремање хране и чување намирница.

Корисници услуге становања уз подршку самостално припремају оброке уз повремену подршку запослених (уколико је потребна). Намирнице се достављају из Дома једном недељно, по унапред направљеном јеловнику од стране корисника који користе услугу. Јеловнике корисници формирају у складу са сопственим жељама, уз нутриционистичке смернице од стране запослених.

Одржавање личне хигијене и хигијене простора

Корисници услуге становања уз подршку самостално обављају све активности везане за одржавање личне хигијене и хигијене простора. Уколико је потребно, особље пружа подршку корисницима, у виду савета или заједничког рада на обављању ових активности.

Свака стамбена јединица располаже машином за прање веша, сушилицом, даском и пеглом за пеглање. Уколико је потребно, корисницима се пружа подршка у класификацији и одржавању веша, одеће и постелине.

Собе у којима живе корисници, припадајуће санитарне просторије и заједничке просторије одржавају се од стране корисника који станују у кући, уз подршку особља, уколико је она неопходна. У свакој стамбеној јединици има заједничко купатило са тушем, кадом, умиваоником, огледалом, ормарићима и WC шољом.

Корисницима се обезбеђује подршка у одржавању личне хигијене у складу са процењеним степеном подршке

3. ОСНОВНИ КАДРОВИ

Установа захваљујући професионалном и стручном особљу перманентно унапређује своје процесе и побољшава квалитет својих услуга тако да има имиџ и позицију водеће установе социјалне заштите у Јужно бачком округу.

Рад запослених на пружању услуге становање уз подршку организован је у оквиру Стручне службе радне јединице.

Установа обезбеђује запосленима континуирану едукацију у свим сферама рада путем обезбеђивања присуства стручним семинарима, а спремна је подржати и све видове лиценцирања у складу са Законом о социјалној заштити.

Пружалац услуга има стално запосленог стручног радника одговорног за организацију и координацију рада и пружање услуге за стамбене јединице и то: дипломираног правника са лиценцом за обављање правних послова број лиценце бр. Рп 2888/2014-1 од 11.02.2014.год. (дипл. правник Марко Миличевић).

Директор је такође лиценциран и то као стручни радник са лиценцом за обављање супервизије основних стручних послова број лиценце бр. Рсу 2765/2014-1 од 03.02.2014. год.

Установљена је следећа структура запослених :

РАДНО МЕСТО	На неодређено време	На одређено време
-------------	---------------------	-------------------

директор	1	
Координатор радне јединице	1	
Саветник за осамостаљивање		1
Радни терапеут		1
Радни инструктор		1
неговатељица		
УКУПНО	2	3

Укупно је систематизовано два радна терапеута, али је само једно радно место попуњено, као и радно место неговатељице, које још увек није попуњено.

Поред чланова стручне службе, за пружање услуге ангажују се и запослени које врше послове пружања услуге домског смештаја, с обзиром на то да је Дом „Чуруг“ установа у трансформацији и пружалац услуге становање уз подршку.

Плате запослених финансирају се из: буџета РС (директор и координатор радне јединице) и на основу пројекта „Реализација услуге становања уз подршку на територији општине Жабаљ“ (саветник за осамостаљивање, радни терапеут и радни инструктор).

Утврђивање организације рада и систематизације послова - радних места има за циљ да се обезбеди организациона ефикасност и квалитет рада, повећање продуктивности и пуна запосленост особља у обављању делатности.

Здравствена заштита

Здравствена заштита и нега заузимају посебно важно место у збрињавању корисника услуге. Здравствена заштита пружа се ангажовањем здравствених радника запослених у Дому за душевно оболела лица „Чуруг“ у пружању услуге становања уз подршку.

Континуирано се врши едукација медицинског особља, а здравствене активности оријентисане су у правцу промовисања доброг здравља и здравих животних навика., те пружања здравствених услуга на терену.

Здравствена заштита у установи је организована на основу верификоване исправности услова за пружање услуга примарне здравствене заштите, која је ограничена и односи се само и искључиво на кориснике Дома на институционалном смештају и у стамбеним јединицама за становање уз подршку, док су здравствени радници ангажовани и фиксирани на основу уговора са РЗЗО,а у складу са нормативом.

Здравствену заштиту у Установи пружа 1 лекар опште праксе запослен на неодређено време, 10 медицинских сестара-техничара запослених на неодређено време, 2 медицинска техничара запослена на одређено време и сви су ангажовани и на пружању ове услуге корисницима услуге становања уз подршку.

Корисницима услуге становање уз подршку омогућавају се и специјалистички и други прегледи и анализе у другим здравственим установама а у складу са мишљењем или упутом ординирајућег лекара, те им се овом приликом уколико је потребно, обезбеђује и пратња и подршка запослених у остваривању права из домена здравствене заштите.

РАД СОЦИЈАЛНЕ СЛУЖБЕ

Процена

Прва процена потреба, снага, ризика, капацитета и интересовања корисника и других лица значајних за корисника, као и процена капацитета пружаоца услуге, врши се пре преласка корисника на услугу становања уз подршку. Пружалац услуге сачињава план припреме корисника за пресељење у стамбену јединицу за становање уз подршку, који је саставни део индивидуалног плана услуге. Процену и израду индивидуалног плана врши стручни радник Дома, у сарадњи са стручним радником надлежног Центра, уз обавезно учешће корисника, по потреби и старатеља или другог лица значајног за корисника. Ревизија индивидуалног плана се врши најмање десет дана пре пресељења, а свака наредна након шест месеци.

Приликом процене узимају се у обзир потребе и жеље корисника, као и културолошке и личне посебности корисника: географско и национално порекло, матерњи језик, верско опредељење, узраст, род, сексуалну оријентацију и др. На основу процеса индивидуалне планирања, одређује се степен подршке кориснику и утврђују планиране активности.

Одређивање степена подршке

Степен подршке одређује се с обзиром на целокупно индивидуално функционисање корисника и врсте потребне подршке, у односу на: способност непосредне бриге о себи и учествовање у активностима живота у заједници.

Степени подршке

Подршка I степена – значи да корисник није у могућности да се самостално брине о себи и укључи у активности дневног живота у заједници, због чега му је потребно физичко присуство и континуирана подршка другог лица.

Подршка II степена– значи да корисник може да брине о себи и да се укључи у активности дневног живота у заједници уз физичко присуство и подршку другог лица.

Подршка III степена –значи да корисник може да брине о себи и да се укључи у активности дневног живота у заједници, али му је услед недовољно развијених знања и вештина потребна подршка другог лица.

Подршка IV степена – значи да корисник самостално, односно уз подсећање, може да обавља све животне активности.

Планирање

На основу идентификованих потреба, за сваког корисника сачињава се индивидуални план услуге.

Индивидуални план услуге обавезно садржи: циљеве који се желе постићи пружањем услуге; очекиване исходе; конкретизоване активности које ће се предузимати, укључујући и активности у процесу прилагођавања; временски оквир у којем се реализује индивидуални план услуге; рок за поновни преглед индивидуалног плана услуге; имена лица одговорних

за реализацију индивидуалног плана услуга. Ако се током индивидуалног планирања утврди постојање ризика, изађује се и анализа ризика, са јасно дефинисаним мерма за ублажавање или уклањање негативних последица истих. У изради индивидуалног плана услуге учествује стручни радник, корисник, његов законски заступник и водитељ случаја упутног центра за социјални рад, а по потреби и други стручњаци у организацији и заједници.

Корисник, његов законски заступник и водитељ случаја упутног центра за социјални рад добијају примерак индивидуалног плана услуге.

Поновни преглед

Ревизија индивидуалног плана се врши у складу са роковима наведеним у индивидуалном плану услуге, процењеним интензитетом подршке, дефинисаним циљевима и исходима, и омогућава прилагођавање активности потребама и циљевима корисника и оствареним ефектима услуге.

Поновни преглед сваког индивидуалног плана услуге врши се најмање једном у шест месеци. У поновном прегледу учествују стручни радник, корисник, односно његов законски заступник, а по потреби и други стручњаци пружаоца услуге и стручњаци из заједнице, као и водитељ случаја из надлежног центра за социјални рад. Извештај о реализацији индивидуалног плана услуге доставља се надлежном водитељу случаја.

Рестриктивни поступци и мере

Рестриктивни поступци и мере према корисницима који својим понашањем доводе у опасност себе, друге кориснике, особље, посетиоце или имовину, примењују се искључиво након израђене Анализе ризика, у најмање рестриктивном окружењу по корисника и на основу планираних, праћених, надгледаних и временски ограничених интервенција, у складу са посебним прописом и процедурама. Повратак корисника на домски смештај никако не може бити рестриктивна мера.

Интерна евалуација

Пружалац услуге најмање једном у шест месеци спроводи интерну евалуацију квалитета пружених услуга, која укључује испитивање задовољства корисника кроз ревизију индивидуалних планова. Такође, најмање једном месечноу ове сврхе се одржавају састанци запослених који су укључени у пружање услуге и корисника услуге становање уз подршку.

Пружалац услуге обезбеђује одговарајућу стручну подршку (нпр. консултације, менторство, супервизију по одговарајућем моделу и др.), свим лицима ангажованим на пружању услуге, у складу са својим планом стручног усавршавања донетим у складу са законом којим је уређена социјална заштита.

Доступност програма и услуга у заједници

Пружалац услуге обезбеђује програмске активности, које су посебно прилагођене интересовањима корисника. Пре свега, корисницима је доступан Клуб за особе са психичким сметњама „КОМПАС“ у Чуругу, где се одвијају разне активности, попут пројекција филмова, креативних, кулинарских, психолошких и едукативних радионица идр.

Поред тога, пружалац услуге обезбеђује и друге услуге у заједници, од других

организација или ангажовањем стручњака различитих профила, у складу са идентификованим потребама корисника и њиховим индивидуалним плановима.

Локација објеката и опрема

Стамбене јединице у којима се пружа услуга становање за подршку налазе се у Чуругу, на следећим адресама: Краља Петра Првог број 102 и Петра Коњовића број 11. Обе стамбене јединице имају прикључак на електричну мрежу, прикључак и инсталације за довод воде за пиће и одвод отпадних вода, а једна од јединица има и гасни прикључак за грејање простора.

Прилази стамбеним јединицама приступачни су за несметан долазак возила и за самостално кретање корисника и других лица.

Окружење за боравак корисника, запослених и трећих лица је безбедно и обухвата велике дворишне просторе који су уређени цвећем, садницама воћа, уредно шишаном и одржаваном травом и украсним растињем.

Стамбена јединица на адреси Петра Коњовића број 11 има грејања на гас, а друга стамбена јединица се греје на електричну енергију, радијаторима. Током грејне сезоне постиже се пријатна собна температура.

Закључна разматрања

На основу изложеног почев од саме локације, основних кадрова, доступност програма и услуга у заједници, информисања, рада социјалне службе, програмских активности и др. сматрамо да Дом за душевно оболела лица „Чуруг“ има све могућности и испуњава услове за лиценцирање ради обављања услуга социјалне заштите.

Директор Дома за душевно оболела лица „Чуруг“

Мирко Јанкелић, дипл.социјални радник
